

Datum
2020-04-01
Adress
205 80 Malmö
Diarienummer
HVO-2020-455

Yttrande

Till
Kommunstyrelsen

Yttrande över Remiss från Finansdepartementet - Idéburen välfärd (SOU 2019:56) STK-2020-65

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden beslutar att lämna följande yttrande:

Yttrande

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ställer sig sammantaget positiv till förslagen i betänkandet *Idéburen välfärd* (SOU 2019:56). Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden har valt att yttra sig i de delar som berör nämndens ansvarsområden.

Förslag till en tydlig definition av idéburna aktörer i välfärden

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ser positivt på införandet av en nationell definition av begreppet idéburna aktörer i välfärden. Nämnden anser att det är grundläggande med en definition av idéburna aktörer för att kunna urskilja idéburen sektor från kommersiell sektor.

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ser även positivt på det register som utredningen ger förslag på, då det både kan användas för att följa utvecklingen av idéburen sektor i välfärden samt förenkla samarbeten med idéburen sektor om registret är tillgängligt för kommuner. För att registret ska vara av nytta krävs dock att majoriteten av aktörer är registrerade, därför förordar nämnden att en registrering ska vara obligatorisk.

Utredningens bedömningar och förslag rörande idéburet offentligt partnerskap

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ser positivt på utredningens försök att förtydliga och förenkla samarbetsformen idéburet offentligt partnerskap (IOP). Nämnden anser dock att det fortfarande råder en otydlighet om gränsdragningen mellan IOP och lagen om offentlig upphandling (LOU). Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden anser att det är bekymmersamt att en utredning som syftar till att öka förekomsten av IOP inte ger en tydligare bild av rättsläget, när det tycks vara just det otydliga rättsläget som är tröskeln. Vidare anser nämnden att det är bekymmersamt att ansvaret för att utreda gränsdragningen mellan IOP och LOU tillfaller kommuner och regioner. Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden anser därför att ett rimligt förslag för att öka andelen IOP skulle kunna vara att det vite som åläggs den

offentliga aktören då ett IOP bedöms strida mot LOU, ersätts av staten. En ersättning skulle kunna ges under en begränsad tid till dess att tillräcklig rättspraxis finns på området.

Utredningen ger förslag på kriterier för ett IOP. Kriterier som tidigare definierat IOP om att initiativet måste komma från den idéburna aktören samt att partnerskapet inte får konkurrera med annan verksamhet på befintlig marknad finns inte med. Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ser positivt på den förenkling av kriterier som utredningen ger förslag på, så länge avgränsningen till LOU inte blir än otydligare.

Utredningens bedömningar och förslag rörande offentlig upphandling

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden anser att förslaget att kunna reservera en offentlig upphandling till idéburen sektor i välfärden är positivt. Däremot förordar nämnden att en offentlig upphandling ska kunna reserveras till organisationer som finns registrerade som en idéburen aktör i utredningens föreslagna register. Nämndens bedömning är att det både skulle vara svårt och administrativt krävande att kontrollera vilken organisationstillhörighet respektive verksamhet har.

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ställer sig positiv till utredningens förslag om att värdet för direktupphandling gällande välfärdstjänster höjs från nuvarande cirka två miljoner till sju miljoner.

Enligt dagens lagstiftning kan en leverantör med pågående avtal förlora en upphandling och överklaga för att upphandlingen ska dra ut på tiden. Eftersom nämnden är beroende av vissa varor kan leverantörer på så sätt erhålla ekonomisk vinning. Utredningen föreslår en bestämmelse om att direktupphandling ska få göras genom s.k. täckningsköp i samband med en överprövning. Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ställer sig positiva till förslaget och hoppas att förslaget på sikt kan leda till att leverantörer inte systematiskt utnyttjar systemet med överprövning för egen vinning.

Utredningens bedömningar och förslag rörande valfrihetssystem

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden anser att förslaget att kunna reservera valfrihetssystemet till idéburen sektor är positivt. Däremot förordar nämnden att valfrihetssystemet ska kunna reserveras till organisationer som finns registrerade som en idéburen aktör i utredningens föreslagna register. Nämndens bedömning är att det både skulle vara svårt och administrativt krävande att kontrollera vilken organisationstillhörighet respektive verksamhet har.

Ordförande

.....
Anders Rubin
.....

Förvaltningsdirektör

.....
Gisela Öst
.....

Michael Hård af Segerstad (SD) och Eva Hallén (SD) inkommer med ett särskilt yttrande.